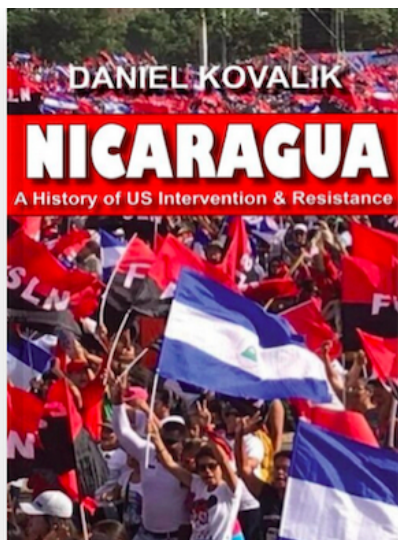

Bokrecension: Sanningen om Nicaragua

Bokrecension: Sanningen om Nicaraguas långa revolution för befrielse och demokrati

Saint Vincent och Grenadinernas premiärminister Ralph Gonsalves påpekade i ett tal i Nicaragua 2022 att USA "har 350 miljoner invånare [och] är den starkaste militära styrkan i världen. Nicaragua har 6,2 miljoner invånare, ett land i Centralamerika som försöker utveckla sig självt och sitt folk."

"Varför, i Guds namn, skulle ett så stort land, med så många resurser, med en sådan militär styrka, vilja ge sig på ett litet land som Nicaragua? Den frågan ställer jag mig själv varje dag."

Fredsaktivisten och Vietnamveteranen S. Brian Willson, som talade i South Paris, Maine, den 13 september 1998, hade besvarat frågan: "Denna nyliberala ekonomi, kapitalismens senaste stadium, tillåter inte alternativa politiska eller ekonomiska idéer eller värderingar. Vi visste redan att varje land som på allvar hotade vår modell antingen måste assimileras eller elimineras."

Willson hade agerat. Den 1 september 1987 i Oakland, Kalifornien, satte han sig framför ett tåg för att förhindra en vapenleverans till USA-stödda *contras* som kämpade mot revolutionärerna i Nicaragua. Tåget stannade inte och Willson blev av med båda benen.

Daniel Kovaliks värdefulla nya bok, *Nicaragua: A History of U.S. Intervention & Resistance*, visar sanningen i Willsons insikt. Kovalik är arbetsrättsjurist, människorättsaktivist och lärare samt en produktiv författare (hans andra böcker hittar du [här](#)).

Sommaren 1987 deltog högskolestudenten Kovalik i ett återbesogningsprojekt i Nicaragua. *Contras*-kriget pågick och han hörde kulspruteeld "nästan varje natt". Lidandet var "helt enkelt chockerande". Han skriver att de fotografier han tog av barnen där "får mig att vilja gråta".

Veteranernas fredskonvoj med humanitärt bistånd till Nicaragua, som han deltog i 1988, var "kanske den mest djupgående upplevelsen i mitt liv". Kovaliks bok är oerhört tilltalande, inte minst på grund av de personliga erfarenheter han återger.

Han använder sig effektivt av omfattande citat från olika rapporter, andra historier, analyser från internationella organ och kommentarer från deltagare. Kovalik förklarar att syftet med hans bok var att presentera "verkligheten kring USAs intervention [i Nicaragua,] då och nu", lyfta fram nicaraguanernas förmåga att övervinna USAs "attacker" och främja solidariteten med nicaraguanerna i deras kamp för självbestämmande.

I bokens första avsnitt granskas Nicaraguas historia före den sandinistiska nationella befrielsefrontens (FSLN) maktillträde. Det handlar om William Walkers försök att upprätta en plantageägarregim baserad på slaveri (*slavocracy*) 1855, USAs marinkårs ockupation av Nicaragua 1912-1933, USAs bildande av Nicaraguas repressiva nationalgarde och USAs stöd till den brutala Somoza-familjens diktatur efter 1936.

Kovalik rapporterar om Augusto César Sandinos gerillaarmé som bekämpade marinkåren från 1927 till dess att den lämnade landet. Han skriver om FSLNs landsbygdsuppror efter 1960 för att störta Somozas regim. Över 50 000 nicaraguaner dog under året innan dess sammanbrott den 17 juli 1979.

Större delen av boken handlar om FSLN vid makten, deras valnederlag 1990, de USA-ledda *contras* kontrarevolution på 1980-talet, det nyliberala styrets "mörka dagar" efter 1990 och sandinisterna vid makten igen 2007. Han påpekar följande:

Fram tills nyligen styrde sandinisterna, som ursprungligen var en allians av tre fraktioner, med allierade inklusive företrädare för den katolska kyrkan, företagsledare, kapitalister, marxister och landsbygdskollektiv.

Kvinnors liv har förbättrats när det gäller jämställdhet, politiskt deltagande och ledarskapsmöjligheter.

Sandinisternas popularitetssiffror har förblivit höga, även i stressiga tider, t.ex. 80 procent år 2018 före protesterna det året och upp till 90 procent inför valet 2021.

Oenighet inom FSLN och meningsskiljaktigheter mellan FSLN och oppositionen har visat på klyftorna mellan stad och landsbygd och mellan intellektuellt och manuellt arbete.

Den katolska kyrkan, som numera befinner sig långt ifrån befrielsesteologin, har konsekvent trakasserat sandinisterna.

Kovalik rasar mot vänstermänniskor i USA som har övergivit sandinisterna. De "påstår sig veta mer om Daniel Ortega och FSLN än det nicaraguanska folket", påpekar han.

Sandinisterna har vid makten åstadkommit mycket: näringsmässiga förbättringar, jordbruksreformer, livsmedelssuveränitet, bostadsbyggande, omfattande elektrifiering, ökad läs- och skrivkunnighet, fler arbetstillfällen, ungdomsprogram, allmän tillgång till skolor och hälsovård, förbättringar av infrastrukturen och lägre dödlighet.

Fram till ungefär 2020 var det betydligt färre som emigrerade norrut från Nicaragua än från andra centralamerikanska länder. Deras minskade antal vittnar om fördelarna med förändringarna i Nicaragua.

Kovalik avslutar sin bok med en titt på samspelet mellan de senaste protesterna mot regeringen, de hårda straff som regeringen utkrävt och den ökande kritiken mot FSLN-regeringen från delar av vänstern i USA och Europa.

Regeringsfientliga protester med gatuaktioner och barrikader rådde i mitten av 2018. I sitt efterord anger Orlando Zelaya Olivas att 198 civila och 22 poliser mördades. Bolagsmedias nyhetsrapporter gav helt och hållet polisen skulden för att ha fredliga demonstranter dödat. Sanningen var en annan.

Med källhänvisningar visar Kovalik att demonstranterna hade fått betalt och tränats, att många hade ett kriminellt förflutet, att det var krypskyttar och inte polisen som utförde de flesta av morderna och att det dödliga våldet fortsatte även efter det att polisen hade dragit sig tillbaka. Detta var falska protester som var programmerade för destabilisering och så småningom en kupp.

Kovalik visar USAs hand i skapandet av oroligheter med finansiering av oppositionens NGO:er, ungdomsgrupper, religiösa organisationer och dissidenter som inkluderade före detta sandinister. Agenter och finansiering från USA låg bakom de regeringsfientliga budskapen på sociala medier som spelade en framträdande roll.

Nicaraguas regering arresterade och fängslade många av dem som under 2018 hade brutit mot mot antiterroristlagar och otillåten tjänst hos främmande makt. I juni 2019 gav regeringen amnesti till hundratals av dem som blivit indragna i kuppörsöket. Dussintals fängslade kuppmakare släpptes efter att ha lovat att de inte längre skulle konspirera mot regeringen.

Kritiken exploderade återigen 2021 efter att de som hade lovat att sluta konspirera återigen fängslades med motiveringen att de försökte destabilisera kommande val. Kovalik konstaterar att "en revolutions första plikt är att försvara sig, för om den inte kan uppfylla detta mest väsentliga mål kan den uppenbarligen inte tjäna och försvara folket på det sätt som det förtjänar".

Därtill kom att fängslandena skulle ha utgjort en inblandning i valet den 7 november 2021, som gav Daniel Ortega en fjärde presidentperiod i rad.

Stephen Sefton, som skriver från Nicaragua, förklarar att de fängslade oppositionsledarna inte var kandidater. Den politiska oppositionen hade 2011 delats upp i vanliga politiska partier och "en utoparlamentarisk opposition baserad på lokala NGO:er". Den sistnämnda sektorn hade "genomfört det våldsamma, av USA utformade kuppörsöket" 2018 och arresterats i enlighet med nicaraguansk lag. Oppositionens rivaliserande politiska partier hade enligt Sefton ingen del i planeringen av en kupp 2021.

Efter att Daniel Kovaliks bok publicerats fick solidariteten med sandinisterna sig en rejäl knäck. Den 9 februari 2023 släppte regeringen 222 fångar, främst de som hade gripits 2021. Alla utom några få utvisades till USA. Regeringen tog ifrån dem och ett hundratal andra deras medborgarskap och konfiskerade deras egendom. Kritik har framförts, till exempel från tidskriften Economist, FN och den vänsterorienterade colombianska regeringen.

Att ta ifrån någon medborgarskapet är verkligen ett extraordinärt steg, i alla fall i USA och bara något mindre i Storbritannien. En motivering för en sådan bedömning framkommer i Kovaliks bok.

Man föreställer sig ett fåtal gynnade personer i Nicaragua som är omedvetna om decennier av USAs militära attacker, våld, mutor, tricks och manipulationer. De avvisade regeringens långtgående ansträngningar för samarbete och koalitionsbyggande. Man kan också föreställa sig den sorg som följer med årtionden av folkligt motstånd mot den USA-stödda diktaturen och, därefter, den USA-stödda oppositionen.

Det som återstår är desperation, särskilt med tanke på de delar av befolkningen som förkastar idén om rättvisa och värdighet för alla nicaraguaner och som än en gång visar sig vara beroende av USA-regeringen. Under tiden pågår USAs ekonomiska sanktioner utan avbrott.

Bokens grundläggande poäng är att räddningen och återhämtningen för förtryckta, marginaliserade och fattiga nicaraguaner har krävt en mycket lång process. Det är inte konstigt att vissa motsvarigheter till Tom Paines "sommarsoldat och solskenspatriot" idag har hoppat av.

W. T. Whitney Jr., People's World 230314 /cv

Truth-telling about Nicaragua's long revolution for liberation and democracy

Daniel Kovalik

Nicaragua: A History of U.S. Intervention & Resistance

Atlanta: Clarity Press, 2023, 303 pages ISBN 978-1-949762-64-8

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap

(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan